

Protokoll 3/2024

Fört vid Hägersten-Älvsjös pensionärsråds sammanträde
onsdagen den 13 mars 2024 kl. 10:30-12:00, Telefonvägen
30

Ledamöter

Irene Svensson, SPF
Christer Bertling, PRO
Katrín Wicén, PRO
Birgitta Airas, SPF
Inga Lundvall, SKPF

Ersättare

Torbjörn Sundsgård, SPF
Ing-Britt Falk, PRO
Håkan Jarmar, SPF
Ann-Marie Strömberg, SPF
Pia Delehag, PRO

Övriga närvarande

Eva Alama Avdelningschef
Annelie Johansson Sekreterare
Anneli Rydström, Utredare
Charlotta Sahlman, MAS

Justerare

Irene Svensson (SPF), Pia Delehag (PRO)

Datum för justering

2024-03-15

Paragraf

§§1-8

Sekreterare

Annelie Johansson

§ 1**Sammanträdets öppnande och godkännande av dagordningen**

Ordförande öppnar mötet och dagordningen godkändes med tillägsfrågor under övrigt.

Medlemmarnas organisationstillhörighet samt närvaro:

Närvarande medlemmar:

Irene Svensson, SPF

Christer Bertling, PRO

Katrin Wicén, PRO

Birgitta Airas, SPF

Inga Lundvall, SKPF

Ersättare:

Torbjörn Sundsgård, SPF

Ing-Britt Falk, PRO

Håkan Jarmar, SPF

Ann-Marie Strömberg, SPF

Pia Delehag, PRO

Förhindrade:**§ 2****Val av justerare**

Irene Svensson SPF och Pia Delehag PRO valdes att justera dagens protokoll. Justering av protokollet sker 15 mars via mejl.

§ 3**Patientsäkerhetsberättelsen**

Charlotta Sahlman, MAS, informerar om patientsäkerhetsberättelsen 2023 och rapport om hälso- och sjukvårdsindikatorer för särskilda boende i egen regi och på entreprenad.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) följer årligen upp utvalda hälso- och sjukvårdsindikatorer och områden och redovisar det samlade resultatet i en rapport till nämnd en gång per år. Uppföljningen av 2023 visar på styrkor inom området det förebyggande arbetet med individuella riskbedömningar för till exempel fall, undernäring, trycksår och ohälsa i munnen genomförs i hög grad. Utvecklingsområden som verksamheterna har är palliativa vården och omsorgen samt hälso- och sjukvårdsdokumentationen. Den palliativa vården har varit ett prioriterat utvecklingsområde för stadsdelens särskilda boenden

under året. En ökad involvering av närstående har påbörjats genom att erbjuda möjlighet till att besvara palliativa registrets närståendekät om vården i livets slutskede samt genomföra efterlevnadsamtal. Verksamheterna har även arbetat med att inhämta den enskildes egna önskemål om hur de vill ha det i livets slut. Rådet undrar om den enskilde får ha egna önskemål? Verksamheterna arbetar med DöBra projektet och verktyget DöBra-kortleken för att närma sig det svåra samtalet om döden där den enskilde kan förmedla vad som är viktigt för denne i livet slut.

Hälso- och sjukvård dokumentationen är fortfarande ett utvecklingsområde, det sker förbättringar men är ett långsiktigt arbete och förhoppningsvis kommer nytt dokumentationssystem under 2026 som stödjer arbetet för dokumentation. Rådet under vem bedömer att verksamheterna har uppfyllt indikatorerna? Det är verksamhetscheferna på respektive boende som gör sin rapport och MAS sammanställer resultaten i en rapport. Resultaten ses ur sin helhet men det är viktig att hålla koll på respektive verksamhet utifall någon sticker ut. Då behövs det åtgärder.

Rådet undrar vad blev utfallet av äldreomsorgens svar till IVO? IVO meddelade att de godkände förvaltningens redovisade svar på redan vidtagna åtgärder samt planerade åtgärder. IVO beslutade att avsluta ärenden men förutsätter att arbetat fortsätter med att komma tillrätta med de brister IVO identifierat. Förvaltningen har under 2023 arbetat med de åtgärder vi rapporterat in, det handlar om palliativa vården, dokumentationen, utbildning av baspersonal samt språkutveckling via olika språksatsningar. Detta är ett av rådets prioriterade områden och vill att det ska vara en ståendepunkt på dagordningen framöver.

§ 4 Boendeplanering

Anneli Rydström informerar om regionens boendeplan för äldre 2025 med utblick mot 2050. Kontorsutlåtandet är utskickat till rådet sedan tidigare.

Förvaltningen har i uppdrag att årligen upprätta en boendeplan för regionen som sedan utgör underlag till Äldreförvaltningens stora årliga boendeplan för hela staden. Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsförvaltningar utgör region Västra söderort. Den trend som regionen kan se är att det trots att det blir fler och fler äldre så är de äldre lite friskare, medellivslängden ökar, äldre har bättre hälsa samt att behovet av vård- och omsorgsboende skjuts uppåt i åldern.

Rådet anser att det är svårt att få en överblick av behovet i planen då det är mycket siffror och överströmningar. Önskvärt vore det att planen tydligare visar vad behovet är, vilka grupper som har behov och vad produceras för grupperna.

Inom Hägersten-Älvsjö har rådet identifierat att gruppen äldre 80/85 åringar ökar som mest och undrar hur förvaltningen ska täcka det behovet inom den egna stadsdelen? I boendeplanen finns det både ospecificerade men även specificerade planer för nybyggnation. Sen är det så att alla stadens boenden, kommunala, privata och de i kranskommunerna, är en resurs för hela staden. Den enskilde har även rätt till att välja sitt boende och de som inte bor kvar i den egna stadsdelen väljer oftast att flytta för att komma närmare sina anhöriga eller komma in till innerstaden.

I planeringen av boende för äldre är det uttalat att Seniorboenden ska öka och att de finns önskemål om att omstrukturera servicehus till seniorboende.

Rådet framför att det är svårt för de äldre idag på bostadsmarknaden att det oftast krävs att de ägt en villa som de sålt för att ha råd med t ex köpa sig en seniorbostad/bostadsrätt (4,5 milj. för en seniorbostad i Solberga). Eller att de seniorbostäder, hyresrätter, oftast blir för dyra i hyra att pensionärer ändå inte har råd att bo i dem. Sen är det byggtakten som inte heller gör att det producerar bostäder för äldre i den omfattning som behövs. I Stockholm tar det som regel 5-7 år för ett bygge medan det ute i landet är mellan 2-3 år.

Regionens boendeplan för äldre tas på stadsdelsnämnden i april och stadens stora äldreboendeplan tas i äldrenämnden i juni.

§ 5

Aktuell information från förvaltningen

Eva Alama, avdelningschef för äldreomsorg informerade om:

- Nyckelfri hemtjänst
Eva har inte så mycket mer information sen sist. Ny upphandling pågår av nya lås.
Målet på 80 % installerade dörrlås har vi uppnått med 102 %. Målet om 90 % installerade portlås har vi inte uppnått då det krävs godkännande av fastighetsägaren att få installera.
- Nya socialtjänstlagen
Har inte mer information sedan sist. Nästa sammanträde kommer det visas en presentation. Från och med 1 juli kommer förvaltningen ha sin projektledare på plats, Maria Andersson. Projektledaren har i uppdrag att arbeta med

implementeringen av den nya socialtjänstlagen som planeras att träda i kraft den 1 juli 2025.

- **Source control**
Har sedan 4 mars upphört inom äldreomsorgen. Skulle det uppkomma smitta inom verksamheterna så ska skyddsutrustning vid patientnära arbetet användas.
- **Vaccination**
Under april kommer vaccination för covid-19 starta upp inom äldreomsorgens verksamheter.
- **Trygghetslarm**
Återkoppling på rådets frågor från förra sammanträdet.
Hemtjänsten meddelar att de har flera larmansvariga varje dag samt kvällspass. När det inkommer ett larm från trygghetsjouren som bedöms som akut så går det till första larmansvarig. Är denne upptagen med en insats som inte går att avsluta så går larmet vidare till nästa larmansvarig som också är närmast larmet.
Bedöms larmet som icke akut från trygghetsjouren så kontaktas larmansvarig som då har 30 min inställelse tid på larmet. Personal har då möjlighet att avsluta det den håller när larmet inkommer. Sen kan det vara så att beroende på vad personalen har för insats hos kund så kan de ex. bli så att personal kommer överens med brukare om att ta disken vid nästkommande besök. Är det så att kund inte har fler inbokade besök under dagen så kommer personalen tillbaka senare och slutför den del av insatsen som är kvar.
Rådets uppfattning är att personalen som är larmansvarig har fullspäckade scheman och att det inte finns luft i systemet för att ta emot larm. Det påverkar kunderna som får sina besök avbrutna eller insatser som skjuts på i tid för att larmpersonalen får larm och behöver åka på det.
- **Verksamhetsbidrag**
Förvaltningens tjänsteman meddelar att det är beklagligt att det inte har varit någon referensgrupp till fördelningen av verksamhetsbidragen i år. Anledningen att referensgruppsmötena så uteblev beror delvis på att förvaltningen har gjort om granskningen av ansökningarna samt att i och med att riktlinjen reviderades så blev det knappt om tid. Rådets representant kommer bli inbjuden till referensgruppen inför arrangörstödet.

Anledningen till att bidragen sänks är att förvaltningen har fått in ansökningar för ca 3,3 miljoner och att det finns 700,000 kr att fördela, vilket är en ökning med 200,000 från förgående år. Fördelningen har varit 22 % till äldre samt att barn och ungdomsföreningarna har fått 18 %.

Rådet framför att de anser att det är oacceptabelt trots ökningen på 200,000 kr och det är endast 4 nya föreningar som sökt i år. Tidigare har 30 % fördelats till äldre av bidraget. Det är en tid där allt har blivit dyrare och det drabbar pensionärsföreningarna. Rådet förväntar sig en förbättring vid fördelningen av arrangörsstöd. Rådet förväntar sig även bättre samverkan mellan föreningar och förvaltningen.

§ 6

Anmälan av protokoll

Stadsdelsnämndens sammanträde 22 februari 2024

Pensionärsrådet har noterat att det inte återfinns något i stadsdelsnämndens protokoll om att nämnden har tagit del av rådets synpunkter i de ärenden rådet har kommit med sina synpunkter. Rådet framför att de önskar bättre samspel mellan rådet och nämnden. Att nämnden tar mer hänsyn till synpunkter som rådet lämnar.

KPR:s sammanträde 13 februari 2024

Pensionärsrådet hade inga synpunkter och lade protokollet till handlingarna.

Pensionärsrådets sammanträde 14 februari 2024

Pensionärsrådet bordlägger frågan om snöröjningen till nästa sammanträde.

§ 7

Ärenden till Stadsdelsnämnden

Ärende 6 Rapport om hälso- och sjukvårdsindikatorer
Pensionärsrådet tillstyrker ärendet.

Ärende 7 Boendeplan för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2024-2034
Pensionärsrådet tillstyrker ärendet.

Ärende 9 Kris- och krigsberedskap

Rådet önskar ha en föredragning av kris och krigsberedskap under hösten. Rådet tycker det är viktigt med skyddsrum, det finns inte till alla samt de skyddsrum som finns hur användbara är de?

Ärende 10 Heltid som norm

Pensionärsrådet anser att heltid som norm är bra men vill lägga till att utöver att grunden ska vara heltid så är det även viktigt med att anställningarna är tillsvidare och inte tidsbegränsade.

Ärende 11 Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

I ärendet har kommunens mötesplatser via äldreomsorgen lyfts fram men pensionärsrådet anser att det har glömts att nämna att deras föreningar är även dem mötesplatser/samlingsplatser för äldre.

Ärende 12 Narkotikautredningen - Vi kan bättre!

Det är bra att stödet till anhöriga lyfts fram i utredningen. Tyvärr är det mest fokus på stöd till anhöriga till barn och ungdomar med beroendeproblematik och då främst föräldrar.

Vi vill uppmärksamma stadsdelsnämnden på att även vuxna med beroendeproblematik kan ha anhöriga som är i behov av stöd. En grupp som kan fara väldigt illa är äldre kvinnor med vuxna barn eller vuxna barnbarn med beroendeproblematik. Dessa kvinnor kan utsättas för stora påfrestningar. Pressas på pengar, ställas inför höga krav att "ta hand om" dessa vuxna beroendeproblematiker, bli misshandlade, känslomässig utpressning m.m.

De vuxna beroendeproblematikerna och deras anhöriga kan bo i olika stadsdelar och rent av olika kommuner. Ansvar för var och hur anhörigstödet skall ges måste klarläggas så att de inte faller mellan stolarna.

Ärende 14 Enheternas verksamhetsberättelser 2023

Pensionärsrådet tillstyrker ärendet.

Ärende 15 Patientsäkerhetsberättelser 2023

Pensionärsrådet tillstyrker ärendet och har fått en dragning under sammanträdet.

§ 8

Övriga frågor

- Rådet önskar återkoppling gällande sina frågor om verksamhetsbidrag från förgående sammanträde.

Rådet har fått svar under § 5 Information från förvaltningen.

- Rådet vill lyfta samspelet mellan rådet och stadsdelsnämnden.

Rådet har framfört sin synpunkt under § 6 Anmälan av protokoll, stadsdelsnämndens protokoll från sammanträdet 22 februari.

- Rådet önskar återkoppling av sina frågor från förgående sammanträde gällande trygghetslarm.

Rådet har fått svar under § 5 Information från förvaltningen.

- Rådet önskar återkoppling på sina frågor gällande snöröjning på gatumark.

Frågan lyftes under § 6 Anmälan av protokoll, pensionärsrådets protokoll från sammanträdet 14 februari.

Nästa sammanträde är 17 april kl. 10:30